

Sv. Jožef, Studenci pri Mariboru. Bliža se mesec marec, mesec sv. Jožefa. Vsi pobožni častilci tega velikega svetnika si prizadevajo mu na kakoršenkoli način napraviti veselje in ga častiti cel mesec. S tem si želijo ga nakloniti, da bi jim bil priprošnjik v smrtni uri in pred večnim Sodnikom. Dragi moji! Stori tudi ti kaj v njegovo čast, posebno če se imenuješ Jožef ali Jožica. Opravi vsak dan kako pobožnost, molitve njemu v čast. Če pa ti je gmotno mogoče, prispevaj v denarju za popravilo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru, ki je v prav ravnem stanju. Delavci, ki jih je tukaj največ naseljenih, ne zmrejo sami. Mnogo dušnih pastirjev na deželi je že dobilo in še bo prošnjo in položnico v to svrhu. Prošeni so, naj vsaj kaj malega prispevajo, ali pa odstopijo isto položnico boljše situiranim faranom, da se odzovejo tej naši prošnji. Lanj je bil popravljen zvonik; letos bi radi nadaljevali s popravilom cerkve. Nujno je to popravilo, ker je sicer v nevarnosti, da se v slučaju silnejšega potresa poruši. Razen vezave sten v poprečini je treba cerkev zunaj in znotraj deloma na novo ometati, deloma pobeliti, oziroma očistiti. Morda poromaš sam osebno na Jožefovo v Studence, če si blizu. Tedaj se boš preprčal prav gotovo o potrebi popravila in boš položil večji ali manjši dar sv. Jožefu na oltar. Za vsak naj-

Novi predsednik mariborskih gasilcev g. Bogdan Pogačnik, bančni ravatelj.

manjši dar bo že sedaj izrečena zahvala: Bog plačaji! Sploh se za vse dobrotnike vsak teden mašuje v cerkvi sv. Jožefa. Naj Vam bo sv. Jožef plačnik! — Predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru.

Sv. Križ nad Mariborom. Dne 31. januarja sta obhajala v ožjem rodbinskem krogu 25-letnico svojega zakona Jože in Lenka Pajtler, posestnika gostoljubne in prijazne Tojzlove hiše. Mnogi izmed nas se je že divil krasnemu razgledu raz Tojzlovega vrha, od koder se vidi cela Prlekija, preko Radgona in Kapele do li v Prekmurje in v sosedno Avstrijo in marsikateri se bo ob tej priliki tudi rad spominjal na »Kojzjek« in njegov vinograd, kjer

smo bili od dobre Tojzlove mamice nad vse gostoljubno sprejeti in kjer smo tako veselih uric preživeli med petjem. Upamo in želimo, da bi oba slavljenca ućakala v sredini svojih dragih še zlat jubilej tako vedrega lica in zadovoljna, kot srebrnega. Zato Bog Vaju živi še mnogo let na prijazni Tojzlovinji!

Št. 11j v Slovenskih goricah. Naši poštvalni igralci prosvetnega društva so nam v tej sezoni nudili že več predstav, kakor: verski misterij »Slehernik«, kateri je privabil občinstvo dvakrat, da je napolnilo dvorano do zadnjega kotlička. Za Silvestrovo nedeljo so nam podali cerkveni pevci spevoigro »Kovačev študent«, ki je kaj dobro izpadla in so gledalci

V mestu Flemington, ne daleč od Njujorka, se vrši že nad 20 dni ob ogromni udeležbi občinstva obravnava proti Nemcu Hauptmannu, kateremu očitajo, da je ugrabil otroka ameriškega polkovnika Lindbergha. Otroka so našli umorjenega, dasi je prejel ugrabitelj 59.000 dolarjev nagrade, če vrne fantka nepoškodovanega.

Zaloigra v steklenici.

Ribiči neke skupine, ki lovi slaničke, so vlovili v svoje mreže zapечатeno steklenico s pergamentom. Odprli so jo ter izročili listino angleškimi oblastvom. Te so jo prečitale in objavile, da hrani listina poročilo treh ponesrečencev: Grahama, Bluemansa in N. Wenkfielda. Vsi trije so edini preživeli nesrečo ladje, ki se je v septembru 1917 potopila na ameriški obali. Trojica je zapustila ladjo tik preden so jo pogoltnili morski valovi, a steklenico pa je zaprla listino s prošnjo, naj takoj začno iskati njih čoln, ki blodi po morju brez nade, da bi se rešil. Ko so nesrečniki pisali prošnjo za

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Je bila za mladega Lapuha križeva pot od Domitrovičevega mлина pri belem dnevu po cesti v Brežice.

Vest o aretaciji pravega krivca umora bogate starke se je že bila razletela po spodnjih vaseh. Radovedneži so prodajali zijala ob cesti, da bi videli zločinca, ki ni kak potepuški tujec — celo domačin, sin poštenega očeta in dobro stoječega kmeta. Iz vrst gledalcev so letele na vklenjenega pikre opazke, grožnje ter pljunki so se obešali nanj, kakor bi mu bila krivda že dokazana ter ga tirata orožnika samo še na obsodbo za vislice!

Tik pred Brežicami se je preril skozi špalir zijal Majdakov Johan. Položil je polno vrečo kosti na tla in kričal za orožnikoma: »Nedolžnega ženeta v zapor! Ali zandarji nimate oči in ušes?! Pravega morilca boste morali poiskati med boljšimi in ne med tolikanj zaničevanimi rakarji!«

Johan je vpil, da so ga dobro razumeli vsi. Za

5 besede in namigavanja pol bedaka se ni zmenil nikdo.

Ječar breziskega okrajnega sodišča je skrbno zaklenil za Vinkom vrata preiskovalnega zapora, ki je trajal dolgo in je bil mlademu Lapuhu kažipot v nadaljnjem življenju.

II.

Nekoliko pred prevratom so poslali pisca povesti kot za nadaljnjo vojaško službovanje nesposobnega domov v rojstni kraj ob Sotli. Imel sem dovolj prilike, da sem spoznal natančneje rojake, od katerih me je ločil poklic od otroških let naprej. Med drugim sem zvedel od starih očancev, da bi naj bila nekje med vasjo Brezovec in trgom Podsreda v takozvanih Čajnselah v bližini krvavih mlak kar na sredini goščave podzemeljska kapniška jama. Stari ljudje so slišali o jami od prednikov. Za njeno natančno lego ni znal nikdo. Na podobnih ljudskih govoricah je vedno nekaj istine, katero je treba izluščiti iz lupin pravljič.

Pri nas na domu se je mudil tedaj nad 60letni hišni prijatelj Joža Klajnšek. Rodom je bil iz naše

Evharistični kongres v Mariboru 7.-8. IX. 1934.

Te dni je izšla knjiga, ki nam natančno popisuje ves potek veličastnega kongresa v Mariboru ter priobčuje tudi vsa predavanja. Priložene so tudi številne slike te velike manifestacije vse lavantinske škofije. Da bi mogli to lepo knjigo kot trajen spomin nabaviti najširši krogi, je Tiskarna sv. Cirila to knjigo dala za čas do 1. marca 1935 za ceno, ki ne krije niti vseh stroškov. — **Kdor naroči do 1. marca 1935 to knjigo, plača za**

njo samo 12 Din. Pozneje bo stala ta knjiga 16 Din. Nekaj izvodov je tiskanih tudi na boljšem papirju in stane tak izvod 30 Din. Knjigo bomo te dni razposlali na župne urade in si lahko tamkaj vsak pogleda, kako je res lepa oprema in da je tega denarja res vredna. Vsi, ki le zmorete, kupite si ta spomin na evharistični kongres v Mariboru. Knjigo naročite pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Koroška cesta 5.

vsakega pevca navdušeno spremljali. Kritika je bila le v tem, da je igra bila prekratka, to se pravi, da lepo slovensko pesem obmejni Slovenci radi poslušajo, zato tudi radi obiskujejo predstave v Slovenskem domu, kjer se jim nudi pesem in poštena zabava. Za prihodnjo nedeljo pa čujemo, da se mislijo naši igralci predstaviti z Vombegarjevo komedijo »Voda«. Upamo, da se bodo tudi tokrat dobro odrezali. — Pretekli petek smo položili k večnemu počitku mladega noža Ivana Farazina. Rajni Ivan je bil vedno zelo vnet delavec na prosvetnem polju, načelnik bivšega Orla in dolgoletni cerkveni pevec. Še teden pred svojo smrtjo je pel na grobu svojega prijatelja, a danes se že z njim veseli pri večnem Prijatelju v nebesih. Tvoji tovariši pevci so te spremljali, dragi Ivan, na zadnji poti in z žalostinko ob odprtem grobu želeli: večni mir!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Tukaj imamo nekaj primerov divjih zakonov. Upamo, da še bodo pristojne oblasti zganile in tako javno pohujšanje odpravile! Tukaj je treba prav temeljito pomesti. Otroci se iz takih zakonov potičejo po svetu, sebi in drugim v nadlego.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Kljub sedanjim težkim časom lahko pošljemo v svet poročilo, da imamo na oklicih dva brhka para. Če jih še bomo imeli več, bomo že poročali. — Kakor je že »Slovenski gospodar« javil, je v tukajš-

njem rudniku zasulo rudarja Petra Žižeka. Rajni je bil tih ter miren fant in najboljši delavec v tem rudniku. Pogreb je bil dne 30. januarja ob veliki udeležbi ljudstva. Njegovi tovariši rudarji so mu pri pogrebu svetili z rudarskimi svetilkami. Na pokopališču so se poslovili od rajnega domači g. župnik, delovodja rudnika g. Havlas in pokojnikov tovariši Jožef Horvat. Domači pevski zbor mu je zapel ganljivo nagrobnico. Naj v miru počiva! — Nedavno so dolgoprstneži obiskali klet Alojza Meška, mlinarja in posestnika v Podgorcih. Odnegli so mu večjo količino vina. Vlomilec so že na sledu. — Tudi pri nas je nekaj udov bratovščine Jeruzalemskega osla.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V sredo dne 23. januarja nas je nekako mrzlično pretreslo poročilo, da je na povratku iz Ptuja težko ponesrečil vsled avtomobilskega sunka naš obče spoštovani in priljubljeni Janez Hebar, posestnik iz Osluševec. Upali smo že, da bo vsled takojšnje pomoči gospodov zdravnikov v ptujski bolnici, kamor je bil takoj po usodepolnem sunku prepeljan, zopet okreval in se vrnil v našo sredino. A že naslednji petek zjutraj je prispelo žalostno poročilo, da je naš dragi ponesrečenec podlegel težkim notranjim poškodbam in se, spreviden s sv. zakramenti, odselil v večnost. Velika žalost je napolnila naša srca, a najtežjo in najbridkejšo bol je občutila

Hebarjeva družina, ki je v pokojniku izgubila plemenitega in dragega soproga ter ljubljene ga in nad vse skrbnega očeta. Njegovo truplo so prepeljali še isti dan proti večeru iz ptujске bolnice na njegov dom, kjer so ga v zaprti krsti položili na oler. Pogreb blagega rajnika se je vršil v nedeljo dne 27. januarja popoldne. Takoj po 12. uri se je zbrala velika množica pri hiši žalosti, da spremi dragega pokojnika na njegovi zadnji poti. Na domu mu je govoril v slovo župan g. Lah, ki se je poslovil od rajnika v imenu vseh, posebej pa še v imenu občine, katere odhronik je bil rajni več let. Pogreb je vodil ob asistenci dveh č. gg. oo. kapucinov iz Ptuja domači župnik č. g. Josip Rehar, kateri se je ob odprtem grobu v ganljivem govoru spominjal pokojnika kot vzglednega gospodarja, globoko vernega katoliškega moža in vzornega in posnemanja vrednega člana Apostolstva v ož. Domači mešani pevski zbor pod vodstvom č. g. župnika mu je na domu in ob grobu zapel ganljivi žalostinki. Dragi Janko, počivaj mirno v prezgodnjem grobu! Žalujoči Hebarjevi družini naše prav iskreno sožalje!

Medvece-Majšperk. Dne 23. januarja je umrl daleč naokrog znani, spoštovan in vobče priljubljeni dobrotnik posebno revnih g. Mihael Unuk, posestnik v Medvecih, v starosti 61 let. Rajni se je že od 18. aprila lanskega leta ni počutil več zdravega, ko mu je požar uničil gospodarsko poslopje s stroji in orodjem vred. Bil je vrl katoliški mož; v njegovo hišo so zahajali samo katoliški časopisi, pred vsemi seveda »Slovenski gospodar«, ki ga je pokojnik rad čital in tudi drugim priporočal. Bil je mož poštenjak, spoštovan in ljubljen od vsakogar. To je dokazal tudi njegov pogreb, ki se je vršil ob obilni udeležbi ljudstva v petek dne 24. januarja na farno pokopališče v Majšperku. Ob domači hiši mu je spregovoril ganljivo slovo posestnik Štefan Sagadin iz Sesterž. Ob odprtem grobu je rajnemu v slovo zapel cerkveni pevski zbor žalostinko. Za rajnim žaluje žena, sin Jože, hčerki Marija in Katica ter številno sorodstvo. Dragi sosed, počivaj v miru! Žalujočo ženo, sina in hčerki naj tolaži zavest, da tam gori v rajskem zboru združimo se vekomaj...

Polenšak pri Ptuj. Dopisnik vabi vse poštene Polenšane, da se naročijo na najboljši ted-

župnije, po poklicu čevljar in zaposlen dolga leta v veliki tvornici za usnjate izdelke v Gradcu. Za klubkom je nosil znak graškega hribolaznega društva in se je rad ponašal, kako je prehodil vse štajerske planine, plezal po strmih skalnatih stenah nad vratomnimi prepadi in stikal po podzemeljskih votlinah za kostmi v pradobi živečih in izumrlih jamskih medvedov.

Že rajni Joža je bil strokovnjak glede podzemlja in danes bi mu rekli, da je preizkušen — jamar. Njemu sem zaupal ljudski glas o kapniški votlini nekje v hribovju v že beleženi smeri.

Nekega dne sva se opremila z vrvjo, lučjo ter palicama in sva se podala od naše hiše navzgor, da preiščeva ozemlje in mogoče naletiva na jamo, o kateri kroži še danes po spodnjih krajih toliko z ljudsko domišljijo ter dodatki okinčanega.

Na povpraševanja nisva mogla računati. Sva jo pač ubrala na slepo srečo navkreber. Po grabah in preko gričev sva dospela v hosto, kateri pravijo Kostanjevina in to radi kostanjev, med katere so pomešane lepe bukve in tudi neznatno grmovje.

Ob robu Kostanjevine poseda kočarijo že danes

dokaj priletni Paloški Tona. Možakarja sva spraševala, če je kedaj čul o kaki jami nekje tukaj na vrh.

Palošku je bila znana samo ljudska tromba, da bi pa bil on in njegovi pradedje sosedu pravljicne votline, kaj takega niti sanjal ni. Povabila sva ga s seboj in rad se je nama pridružil, ker je imel čas, a brez najmanjše vere v odkritje podzemeljskih skalnatih dvoran.

Že pri površnem pogledu obširne Kostanjevine me je presenetilo dejstvo, da je v gozdu več tolmunastih udolbin, ki so na dnu zasute in na debelo pokrite z listjem ter trhlím dračjem. Pobočna ravnica, ki je porastena od kostanjev ter bukev, počiva na trdi podlagi iz apnenca. Apnenec in kotline dajo sklepati, da bi se znala kje skrivati votlina.

Začeli smo hoditi križ-kraž po hosti, vsak na svojo roko.

Preiskava se je vršila vročega poletnega dne in je tiščala tudi v gozd soparica. Pri obhodu večjega grma se mi je zdelo, da puhti iz njega mrzlejša sapa. Poklical sem tovariša. Oba sta čutila prijetno hladno iz grmičja. Lotili smo se razgrevanja goščave. Po par korakih smo stali ob robu kotline, ki je imela

pomoč, so imeli samo še za dva dneva živeča in pitne vode. Steklenica je torej 17 let blodila po svetovnih morjih. V tem času so nesrečniki seveda že davno utonili.

Med ljudožrci.

Frank Ives je bil 25 let komisar britske vlade v Nigeriji. Zdaj živi v pokoju in je napisal knjigo z naslovom »Momo in jaz«. Momo je bil Ivesov sluga. Ko je prišel Ives prvič v Nigerijo, je delal kakor vsak komisar. Vladoval je z grožnjami ter pretil s kaznimi in delil včasih kakšne male darove. Kmalu pa je spoznal, da po tej poti ne gre naprej. Videč, da domačini nad vse čislajo meso belcev, je naročil iz Anglije več

nik »Slovenskega gospodarja«, ki tako neustrasno brani siromašni kmečki stan, nam prihaša razne novice in dopise iz vseh strani, med njimi tudi dostikrat iz Polenshaka. V njem so tudi lepe povesti izpod peresa nam tako priljubljenega g. Januša Goleca in drugi zelo zanimivi članki. Prazen je izgovor, da bi pri hiši ne zmogli borih 32 Din za celoletno naročnino tako lepega lista. Naj bi v naši župniji ne bilo hiše, kjer bi ne bil na prvem mestu naš »Slovenski gospodar«! — Med nebeške krilate se je preselila dušica 1 teden starega Janžekoviča Frančka iz Polenec. Naj tam pred nebeškim tronom prosi usmiljenja za nas vse, ki bomo prej ali slej tudi prišli za njim. — V cerkvi Sv. Lovrenca v Slov. goricah je dne 21. januarja obljubil večno zvestobo Kekec Alojz, krojač in sin cerkvene viničarke na Kamenšaku, Hvalec Katiki iz Rotmana. Dne 28. januarja pa so stopili pred oltar polenske Marije ter rekli tako odločujoči »hočem« Megla Alojz, posestniški sin iz Hlaponc, in Plohi Gera, kmečka hči iz Brezovec, ki se je zdaj preselila na možev dom v Hlaponce. Posestniški sin in kovač Šegula Tine iz Polenshaka in Kovačec Micka iz Hlaponc. Odšel je s svojo mlado 19letno ženo na njen lep dom. Bil je kot fant dober zvonar ob slovesnih prilikah in praznikih, ko je treba lepo trijančiti. Upamo, da bo tudi še zanjprej kot mož izvajal iz njemu tako priljubljenega zvona lepo ubrane glasove. Vsem tem parom želimo obilega blagoslova iz nebes in vse najboljše v novem stanu!

Savinjska dolina. Vsi tisti, ki živijo ob Savinji ter imajo svoje posestvo ob njej, že leta in leta s strahom gledajo, kako jim ob vsakem večjem deževju voda odnaša rodovitno zemljo, kako jim krči njive in travnike. Kadar koli je nastalo kakšno neurje, že je bil v strahu naš kmet, da mu Savinja odtrga zopet kos zemlje, da mu poplavi njegove s trdom in znojem obdelane njive. Romale so sicer prošnje sem in tja, da bi se odpomoglo našemu kmetu od te nevarnosti, da bi se vendar enkrat začelo z regulacijo Savinje, toda brez vidnega uspeha. Zato ni čudno, da so postali ljudje malodušni, da so gledali s strahom v bodočnost. Poleg silne gospodarske stiske, ki jih tlači že nekaj let, ko so kmečki pridelki pod vsako ceno, še ta neprestana nevarnost pred poplavlami ter je ponekod ogro-

ženo celo domovje! Že škoda, ki jo je napravila Savinja v zadnjih par letih, gre v težke milijone. Vsem je še v živem spominu strahotna poplava v septembru predlanskega leta, ko je uničila toliko najplodnejšega polja ter vdrla v stanovanja in gospodarska poslopja. Marsikdo, ki je imel ob strugi travnik, ki je dal po nekaj voz krme, ga sedaj nima več. Sicer se je lansko leto na nekaterih najpotrebnejših mestih že vendar začelo z regulacijo, pa se je moralo delo radi pomanjkanja sredstev prekiniti. Zato smo vsi s tem večjo radostjo sprejeli vest, da je banska uprava odredila redne tozadevne posvetovalne sestance, ki se bodo vršile v Celju, ter s tem pokazala resno voljo, da se že enkrat odpomore težavnemu stanju tukajšnjega prebivalstva in se struga Savinje spravi v red. Kakor smo slišali, se pričakuje, da bo finančno ministrstvo že v bližnjih dneh odobrilo izvedbo regulacijskih del v režijske banske uprave ter se bo z delom pričelo, čim bo čas za to primeren. Ta potret vsi iskreno pozdravljamo!

St. Janž pri Velenju. Mesec januar je mesec računov, statistik in občnih zborov. Tudi od nas najprej nekaj statistike. V preteklem letu je bilo v župniji, ki šteje 1093 duš, 28 rojstev, med njimi 3 nezakonski; umrlo jih je 15, izmed teh 6 otrok; poročenih je bilo 9 parov. Sv. obhajil je bilo 7388, za 1193 več, kot leta 1933, torej pride na osebo letno 6.76 sv. obhajil. — Dne 13. januarja je imela podružnica SVD v Slomšekovi dvorani svoj občni zbor, na katerem je predaval strokovni učitelj g. Fr. Vardjan iz St. Jurija ob južni žel. in se je izvolil večinoma stari odbor. Samo nekaj odbornikov je zamenjalo svoja mesta. Tako je postal predsednik nad vse delavni in živahni dosežanj tajnik g. Povh Alojzij, mestni tajnika in blagajnika sta pa prevzela mlada sadjarja Podpečan Baltazar in Videmšek Mihael. Bog daj, da bi mlada podružnica pod novim, kakor upamo, tudi živahnim vodstvom stalno rasla in se krepila v korist celotnemu prebivalstvu in njegovemu gospodarstvu. — Dne 20. januarja je imelo v Slomšekovi dvorani popoldne po večernicah slov. katoliško izobraževalno društvo s svojim pevskim, tamburaškim, dramatskim in dekliškim odsekom svoj 23. občni zbor s pestrnim

ASPIRIN
ASPIRIN
ASPIRIN
ASPIRIN
ASPIRIN
ASPIRIN
ASPIRIN
ASPIRIN
ASPIRIN
ASPIRIN

Jamstvo za pristnost Aspirin tablet proizvedenih v BAYER-jevem križu!

ASPIRIN
proti vsem bolečinam in boleznim, ki izhajajo iz prehlada.

Oglaš. je reg. pod št. 23762 od 19. XI. 1934.

sporedom. Nastopil je možki, ženski in mešani društveni pevski zbor z izbranimi pesmimi, slišali smo poročila odbornikov, ki so bila zadovoljiva in pokazala v danih razmerah še precejšnjo živahnost delovanja. Društvo je v preteklem letu proslavilo 60letnico službe tukajšnjega organista in priredilo lepo akademijo na čast škofu ob priliki svete birmе. Odbor se je enoglasno potrdil stari z izjemo, da se je izvolil Košan Mirko namesto bivšega podpredsednika, ki je sedaj pri vojaših. Občnega zbora, ki ga je vodil predsednik, posestnik Lesjak Metod, se je udeležilo vkljub hudi zimi in drugotni zaposlitvi mnogih članic, še dokaj mladine. Razni odseki so sedaj že pridno na delu, da čim lepše dovršijo od občnega zbora začetno nalogo za bodočo zimsko sezono. Kako jo bodo dovršili, bomo že še poročali. Pripominjam, da sodeluje pri društvu poleg imenovanih odsekov v smislu Katoliške akcije na svoj način tudi dekliška Marijina družba in I. red ter so s slovesno obhajali štiri mladinski prazniki s skupnim sv. obhajilom. V ponedeljek dne 21. januarja so Marijina družba, dekliški krožek in društvo samo spremljali svojo članico Trža. Cecilijo do poročne oltarja. Že zunaj cerkve so družbenke vzele po svoji prednici ginitljivo slovo od svoje sestre in z skupno

jo pošiljatev prasev. Razdelil jih je med domačine ter jih polagoma prepričal o tem, da je svinjsko meso boljše od človeškega. Divjaki so naposled res sprejeli navado in začeli klati svinje, tembolj, ker so se lahko prepričali, da je prašič za zakol vedno pri roki, dočim je bilo treba prej vedno poiskati — kakšnega misijonarja, ki se je pa seveda tudi branil.

Afrika — zibelj človeštva.

Znani afriški raziskovalec Leon Frobenius pripravlja svojo »zadnjo« ekspedicio na ekvator (ravniki). (Frobenius je star že 60 let.) Nemška zemljepisna družba mu je dala v ta namen deset po-

na dnu z dračjem zadelano ozko luknjo, iz katere je puhtel mrzel zrak. Koj mi je bilo jasno, da smo pred vhodom v votlino. Odstranili smo dračje ter razno drugo navlako. Iz očiščene dupline nas je hladil puh zraka, ki je moral prihajati iz globin.

Jamarja Jožeta sva navezala s Tonetom na vrh. Prišeci sva mu morala, da ga bova spuščala prav počasi in ga izvlekla pri priči, če bi mu grozila kaka opasnost.

Komaj in komaj se je stiščal dedec z lučjo skozi luknjo, drčal nekaj časa po vrvi in zavpil kmalu, da je na trdih tleh. Čula sva iz jame poročilo, da se nahaja Joža v prostorni cerkvi in mu lahko slediva brez nevarnosti. Pritrdila sva vrv za deblo bukve in že sva bila pri jamarju.

Nad nami in pred nami prostorna kapniška jama, daleč nekje v globini šumljanje tekoče vode... Nekaj časa smo se čudili čudesom narave, kakoršna je gledal ter se jim glasno čudil dobri Palošek prvič v življenju.

Sicer medla luč svetilke me je koj poučila, da mi nismo odkritelji jame. Na raznih mestih so bili sledovi ognjišč, po kotih ostanki povsem preperelih

desk, cunje, par težko okovanih palic z nekakimi krožniki iz debele železne pločevine na enem koncu je bilo še v prav dobrem stanju. Ravno težke palice, kakoršnih dotlej nisem videl, so mi bile uganka. Za raziskovanje jam služijo povsem drugačne palice, nego so bile te z dolgimi ostrinami ter krožniki. Ponudil sem najdbo tovarišema.

Joža je palico samo ošvignil z očmi, pokazal s kazalcem na svoje čelo in razlagal:

»Zdaj znam, kje smo in kaj smo odkrili. To so palice tobakarjev. Tobakar ali tihotapec z duhanom je moral imeti tako palico, na katero je naslanjal svoj težki tovor in se odpočival. Ostrino je zapil tobakar v zemljo. Preko ram in prs je nosil na hrbtu v platnени veliki vreči ali »punklju« do 100 kg tobaka. Težki »punkelj« je naslonil na krožnik palice in se odpočil ter si nekoliko opomogel za sapo. Odpočivanja na opisani način so se posluževali tobakarji, če so jih preganjali financarji in so jo brisali pred njimi s težkimi tovari. Na pobegu ni imel časa, da bi bil zavsem odložen tesno zvezani in na hrbet pritrjeni punkelj. Za nekaj trenutni oddih na palici je bilo tudi v sili še vedno dovolj prilike in časa.«

Knjižnica Sl. gospodarja.

Zemljiška knjiga Din 5.—
Kako si sam izračunam davek
Din 4.—
Zaščita kmetov Din 5.—

Naročniki »Slov. gospodarja« dobijo vse zvezke te knjižnice za polovično ceno. V letu 1935 bo izšlo še precej teh knjižic, tako da bodo naročniki »Slov. gospodarja« s to ugodnostjo prihranili celotno naročnino in še več! Zato priporočamo vsem, da ostanejo naročniki »Slovenskega gospodarja« ter tudi drugim povedo o tej ugodnosti!

Naročniki, naročajte knjižice na naslov: Uprava »Slov. gospodarja« Maribor, Koroška cesta 5, in pristavite, da kot naročnik plačate le polovico. Ostali pa na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

z dekliškim krožkom zapele pred poroko in po poroki pri družbenem obhajilu zno poslovanja pesmico. Po primernem nagovoru duhovoditelja je dala roko in srce sebi enakovrednemu možu, tudi Marijinemu družbeniku iz Stranice, Noner Markotu v večno zvesto življenjsko skupnost. Pri slovesni sv. maši, ki jo je daroval šentjoški g. župnik Čarf Mihael, je vneto prepeval družbeni pevski zbor. Novoporočenca sta skupno z vso Marijino družbo pristopila med sv. mašo k sv. obhajilu. Lep. in spodbudne so take poroke; zato je bila cerkev polna vernikov. Novoporočencema naš najiskrenejše čestitke!

St. Ilj pri Velenju. V nedeljo dne 27. januarja je imela tukajšnja gasilska četa v šoli svojo letno skupščino. Skupščina je bila zelo dobro obiskana. Iz poročil posameznih funkcionarjev je bilo razvidno, da je četa zelo napredovala in je celo leto marljivo delo-

vala. Inventar gasilske čete se je zelo pomnožil. Gasilci, le tako naprej po začrtani poti! — Popoldne istega dne je gasilska četa priredila v šoli igro »Zaklada«. Prireditev je kljub slabemu vremenu (snežilo je kot za stavo) zelo dobro uspela. Učna soba je bila nabito polna ljudi, kakor ribe v skatlicah so bili. Veliko je bilo tudi tujcev iz drugih krajev. Iskrena van. hvala, da ste prišli v tako slabem vremenu na našo prireditev. Igra »Zaklada« je vzela iz kmečkega življenja. Prav vsi igralci so v splošnem rešili svoje vloge dobro. — Kakor se čuje, bo četa priredila zopet v kratkem igro in sicer malo bolj veselo in živahno. Zato pa že vabi sedaj, da se igre udeležijo vsi domačini in tudi iz drugih krajev: Klepec.

St. Ilj pri Velenju. Sadjarska podružnica je zborovala dne 13. januarja v društveni dvorani. Predaval je g. sreski referent Stropnik o sadjarstvu. Razpravljalo se je ob tej priliki tudi o napravi sadne sušilnice. Podružnici načeljuje posestnik Lovro Glinšek, tajništvo vodi Dolinšek Blaž, blagajno Gril Franc. Pomnožimo število organiziranih sadjarjev tudi v našem sadjarskem okolišu!

Gornjigrad. Smrti se še dobro upiramo, pa vendar je pretekli mesec pobrala že dva. Prva je bila Rozalija Pustoslemšek, takoj za njo pa Franc Matek, brat rajnega lavantinskega prostara Martina Mateka. Oba sta bila že v visoki starosti. Naj počivata v miru, ostalim domačim naše iskreno sožalje! — P. ki smo imeli v tem predpustu že dve. Pripravljenih je še več, vendar jih zadržuje huda gospodarska kriza. — Kakor povsod drugod, obstoja tudi pri nas bratovščina Jeruzalemskega osla, ki ima v svoji sredi celo boljše »naprednjake«, da zastopajo v javnosti njene interese. — Raznih predstav in predstav se v našem mestecu ne manjka, a jih kmečki ljudje ne obiskujejo, ker se vse vrše pod neljubo jim firmo. Tembolj pa se splošno pogrešajo resne in podučne prireditve, ki so prenehale v kaplanijski dvorani z razpustom bivšega katoliškega prosvetnega društva. Na vsak način bi bilo potrebno, da se poži to, kar je še pred dvema letoma tako bujno cvetelo. Saj imamo svojo lastno dvorano in nanovo okusno prenovljen oder. Ali ni škoda vseh onih lepih knjig, ki se praše in plesne v sedanji knjižnici? Mladina jih tako

zelo potrebuje, a ker jih ni, si išče zabave po drugod.

Vransko. Pravijo, če v novem letu ženska prva umrje, da bo potem smrt tisto leto v prvi vrsti pobirala Evine hčere. Res si je božja deklica izbrala za svoji prvi žrtvi v tem letu najprej dve ženski, naenkrat pa je s svojo bridko koso neusmiljeno zamahnila po moški vrsti in pod njenim krutim zamahom sta padla skoraj istočasno dva moža. Torej bo tudi letos šlo po vrsti: nekaj žensk in nekaj moških. Umrli je pretekli teden 82letni prevžitar Matija Radišek iz Ločice. Nekaj ur pred njim pa je zatisnil oči daleč okrog znani in splošno priljubljeni mož Pavel Šmid, po domače Dolinšek iz Zahomec. Rajni je bil kremen katoliški značaj, poštenjak od nog do glave, kakršnih je malo v naši fari. Bog je obilno blagoslovil njegov zakon in mu dal 11 otrok; tri je pa imela vdova, ki jo je poročil, že iz prvega zakona. Štirje so zdaj že poročeni. Pokojnik je bil izvrsten gospodar in je svoj dom vzorno uredil. Gotovo ga je pri tem podpiral ljubi Bog, kateremu je bil rajni s svojo družino z vsem srcem vdan. Hi, tro po ustanovitvi posojilnice je bil izvoljen v njeno nadzorstvo. Rajni je bil tudi navdušen lovec. Zato so mu lovski tovariši na grob poklonili lep venec, kakor tudi posojilnica. V družbi je bil poln zdravega humorja, zato ga je nešteto parov hotelo imeti na gostijah za svojega starešina. Umrli je v starosti 66 let. Njegovega pogreba se je domala udeležila skoraj vsa fara. Cerkveni pevski zbor mu je na grobu zapel lepo žalostinko »Gozdič je že zelen.« Naj počiva v miru in Bog mu boji plačnik za njegova dobra dela.

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Po daljšem prestedku skoro dveh let smo imeli na Stefanovo dne 26. decembra zopet gledališko prireditev pri Martinovcu. Vrli homški fantje in dekleta so igrali dve burki in so tako spravili vse številne posetnike v dobro voljo. Za predpust pa pripravljajo naši cerkveni pevci zopet nekaj veselega. Takrat le pridite poslušati! Razrešen je upraviteljstva imovine bivšega prosvetnega društva g. nadučitelj Miro Počakaj. V kratkem času se bo ustanovilo novo prosvetno društvo. Izumrli še ne bomo, saj smo imeli v preteklem letu 37 rojstev, 17 mrličev in 6 porok. Prva se je v letčnjem predpustu poročila marljiva čitateljica dobrih knjig in časopisov ter večletna

Presvetili ter preiskali smo prostorno jamo, ki pelje vedno bolj navzdol in ob rob prepada, po kojega dnu se spušča v slišnih valčkih voda, katera teče in brzi skozi od bogznaj odkod in se prikaže na prosto neznano kje.

Po navpični steni v prepad ni mikalo nobenega. Prepustili smo nasičenje nadaljnje radovednosti mlajšim, ki bodo stikali tamkaj za nami.

Kot spomin na obisk jam si je vzel vsak po eno lobakarsko palico in že smo bili po vrvi zunaj v gozdu.

Sem že omenil, da je bil prijatelj Joža ob odkritju jame star 60 let, Palošek ne veliko manj in radi tega sem tiščal pred razhodom v oba, da sta me poučila iz svojih mladostnih spominov: kedo so bili tobakarji, kod so se klatili in zakaj za božjo voljo so se zatekali v tako skrito podzemeljsko votlino.

Kar sem zvedel v Kostanjevini ob baš po dolgih letih na novo odkriti jami, je v tesni zvezi s povestjo. Popis odkritja jame je bil potreben za boljše razumevanje nadaljnega razvoja vode Lapuhovega Vinka, glavarja obsotlskih rakarjev.

Preiskava o Vinkovi krivdi ali nedolžnosti ni bila enostavna ter kratka. Gradiva za in proti se je nakopičilo toliko, da ga je preiskovalni sodnik, kateremu se ni mudilo nikamor, zmagoval počasi. Bogznaj koliko prič je bilo zaslišanih. Zapiski izpovedb raznih oseb iz Hrvaške so lezli polževo pot, predno so dospeli v Brežice.

Osumljenec sam je bil izprašan o zadevah, o položajih in o sestankih z osebami, katere so mu bile povsem neznane. Tudi za krepko mladega človeka, kakor je bil Lapuh, ni malenkost, če ga trpinčiš ter mučiš neprestano z izpraševanjem ter nastavljanjem besednih pasti. Treba paziti na vsako besedo, katero da obdolženec na zapisnik. Gorje, če se križajo ter si nasprotujejo njegove izjave. Preiskovalni sodnik ima vse pred seboj zabeleženo črno na belem; osumljeni mora dajati vedno nove odgovore in mu je pri tem skrajno težavnem poslu edina opora spomin.

(Dalje sledi.)

Širite „Slov. gospodarja“!

sebnih avtomobilov. S temi vozili namerava Frobenius prepotovati osrednjo Saharo (puščava v Afriki) in ekvatorski del vzhodne Afrike. Trenotno proučuje Frobenius predzgodovinsko civilizacijo Norveške, Švedske, Južne Afrike, Abesinije in Palestine. Po vseh teh deželah ima svoje sotrudnike. Po dosedanjih uspehih raziskovanj je Frobenius prepričan, da pravir vse civilizacije in zibelj človeštva ni bila Azija, marveč Afrika.

330 let staro vino.

Najstarejša vinsko-kletarska trdka na Poljakem »Fakir« je v letu 1934 prodala svoje stare zaloge vina. Bila so to vina iz leta 1610. Vse seve v Ameriko.